

Utrechtse commissiedag:

Terugblik vanuit de commissie bestuur en veiligheid

Vanaf 30 oktober 2008 heb ik de vergaderingen van de commissie Bestuur en Veiligheid bijgewoond. In dat kleine jaar is een reeks van onderwerpen de revue gepasseerd.

Belangrijkste onderwerpen waren het herindelingskader voor gemeenten, de voorstellen van het kabinet rond de aansturing van de politie en de ontwikkelingen op het gebied van de dienstverlening en de e-overheid.

Herindelingskader

Uitgangspunt voor het kabinet blijft, dat herindelingen van gemeenten in principe van onderop dienen te worden geïnitieerd. Het initiatief ligt dus bij gemeenten en/of provincies. Gemeenten zijn als eerste aan zet als het gaat om het vinden van oplossingen van hun maatschappelijke opgaven te kunnen aanpakken. Provincies zijn bij discussies over herindeling de moderator in een proces waarbij gemeenten veelal ook in regionaal verband werken aan hun bestuurskracht of bestuurlijke toekomst. Dat laat onverlet de ruimte die provincies hebben discussies ter zake op te starten. Het kabinet behoudt uiteraard te allen tijde de ruimte om voorstellen voor herindeling op eigen merites te bekijken. Criteria binnen het herindelingskader zijn:

1. Draagvlak bij gemeenten en de lokale samenlevingen, maar ook in de regio;
2. De bestuurskracht van de oude en de potentiële nieuwe gemeente;
3. De duurzaamheid van de herindeling;
4. De interne samenhang van de nieuwe gemeente;
5. De regionale samenhang en het na te streven evenwicht in de regio;
6. De regionale ruimtebehoefte.

De commissie onderschreef het herindelingskader.

Het Politiebestel

Diverse malen is de verandering van de aansturing van de politie aan de orde geweest. Uitkomst van alle discussies is, dat er een landelijke dienst Concernstaf en Bedrijfsvoering komt onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van het Korpsbeheerdersberaad. In die landelijke dienst worden ook (delen van) de huidige Voorziening tot Samenwerking politie Nederland ondergebracht. Het Korpsbeheerdersberaad wordt bij wet geformaliseerd tot bestuur van de Politie Nederland en er komt een vrijgestelde voorzitter. Tot mijn verbazing hebben het KBB en de VNG in dit dossier niet met één mond gesproken. De VNG vreest dat door het bestuur van de politie centraler te organiseren het voor gemeenten moeilijker wordt om de lokale aanpak van lokale problemen voor het voetlicht te krijgen. Wijkgerichte aanpak zou verder onder druk kunnen komen te staan. Met de huidige afspraken wordt nationalisering van de politie voorkomen. Het reeds door het vorige kabinet ter zake ingediende wetsvoorstel wordt ingetrokken. Het is typisch een geval van: is het glas half vol of half leeg?

E-overheid

Op het terrein van de digitalisering van de overheid en de verbetering van de dienstverlening zijn forse ontwikkelingen te melden. Tussen de overheden is een Nationaal Urgentie Programma afgesproken dat tot doel heeft, dat binnen enkele jaren door de overheid in zijn geheel een 25-tal voorzieningen en registraties is

ingevoerd. Van rijk, provincies, waterschappen en gemeenten worden forse inspanningen gevraagd. Het gaat grotendeels om 19 basisregistraties zoals het GBA, de BAG, registratie niet-ingezetenen, DigiD bedrijven, etc. Daarenboven dienen zes specifieke voorzieningen tot stand te komen, zoals de WABO, de Europese dienstenrichtlijn, etc. In de praktijk blijkt, dat afspraken maken één is, maar uitvoeren twee. Een van de hobbels in het proces wordt gevormd door het gebrek aan coördinatie tussen de departementen, een andere hobbel blijken de financiën, want afgesproken is dat de veroorzaker, de bedenker van de voorziening, betaalt. Specifiek blijkt, dat de invoering van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen op grote problemen stuit bij gemeenten. Oorspronkelijk zou de BAG op 1 juli 2009 ingevoerd worden. Op dat moment bleken slechts vier gemeenten klaar te zijn. De knelpunten bij de gemeenten liggen op het terrein van de beschikbare software en van de vulling met gegevens, op juridisch en financieel gebied. Enkele malen is gesproken over de oprichting van het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING). Dit instituut werd inmiddels opgericht tijdens de laatste ALV van de VNG in Almere. KING zal zich vooral richten op de vergroting van de bestuurskracht van de gemeenten door middel van instrumenten als onderlinge benchmarking, bestuurskrachtmeting en standaardisering van digitale producten. KING wordt deels een voortzetting van EGEM, het gezamenlijke programma van BZK en VNG.

Crisisbeheersing en fysieke veiligheid

In de commissie is altijd wel een onderwerp aan de orde in relatie tot crisisbeheersing, brandweer of veiligheidsregio's. Zo is het advies van de taskforce gemeentelijke processen veiligheidsregio besproken. De taskforce heeft geadviseerd om de gemeentelijke kolom op regionaal en landelijk niveau te versterken. Daarbij konden o.a. de ontwikkeling in de regio Utrecht als voorbeeld dienen. Ook de rol van de burgemeester bij de crisisbeheersing is nog eens expliciet uitgeschreven. Ook de lijn om de brandweer te regionaliseren is aan de orde geweest. In de commissie bleek, dat de aanpak hiervan van regio tot regio verschilt, maar dat onmiskenbaar de brandweer landsbreed vroeger of later regionaal georganiseerd gaat worden. Tenslotte is meerdere malen rond het wetsontwerp op de Veiligheidsregio's de rol en de positie van de voorzitter en die van de CdK besproken. Alsof dat het belangrijkste is, de Tweede Kamer vindt blijkbaar van wel.

Tot zover een impressie van mijn kant op de commissie Bestuur en Veiligheid. Er zijn veel meer onderwerpen aan de orde geweest, van wiettop tot paddoverbod, van nazorg ex-gedetineerden tot stand van zaken dualisering. Ik heb enkele onderwerpen specifiek aangestipt.

Cor de Vos,
Burgemeester Nieuwegein